

KROVINIŲ PERVEŽIMO ĮMONĖS KREDITINGUMO VERTINIMAS

Gita Tamošauskaitė, darbo vadovė lekt. Milda Kvekšienė

Klaipėdos valstybinė kolegija

ANOTACIJA

Straipsnyje analizuojamas krovinių pervežimo įmonės kreditingumas. Teoriškai išanalizuota kredito rizikos samprata ir kredito vertinimo metodai. Atliktas kokybinis krovinių pervežimo įmonės tyrimas, kuriame išanalizuota įmonės istorija, veiklos pobūdis bei atlikta santykinų rodiklių analizė. Atliktas tyrimas atskleidė, jog krovinių pervežimo įmonės santykiniai rodikliai analizuojamu laikotarpiu gerėja, o tai parodo, jog įmonė yra moki.

Pagrindiniai žodžiai: kredito rizika, kredito vertinimas, finansavimo šaltiniai.

IVADAS

Temos aktualumas. Šiandien pasaulyje turime begalę susikūrusių įmonių, kurios teikia įvairiausias paslaugas bei produktus. Šis kūrimosi procesas nesustoja, nes didėja gyventojų ir verslo poreikiai, atsiranda naujos galimybės naujiems verslams. Visi puikiai žino, kad neužtenka vien geros idėjos, plačios rinkos analizės, rizikos vertinimų. Reikia ir pradinio kapitalo. Vieni turi pakankamai savų lėšų, kitiems – jų trūksta. Norintys išspręsti šią problemą, kreipiasi į bankus, kredito įstaigas, siekdami gauti kreditą. Net daug metų veikiančios įmonės toliau naudojasi kredito teikiamomis paslaugomis, nes reikia plėsti savo veiklą, atsinaujinti. Kreditas taip pat naudojamas kaip priemonė užtikrinti nenutrūkstamą gamybos procesą (V. Aleknevičienė, 2005). Taigi, kreditai padeda įmonėms atsinaujinti, įgyvendinti naujas investicijas ir būti konkurencingoms rinkos sąlygomis. Analizuojama bendrovė taip pat naudojasi kredito teikiamomis paslaugomis, siekdama atnaujinti transportą.

Problematika. Dauguma įmonių siekia gauti kreditus, tačiau tai nėra taip paprasta. Norint gauti kreditą, reikia atitikti tam tikras sąlygas, kitaip tariant įtikinti kreditą teikiančią įstaigą, kad įmonė galės jį grąžinti. Visos kredito įstaigos skolindamos pinigus prisiima didelę riziką, todėl prieš paskolinant yra atliekama išsami įmonės kreditingumo vertinimo analizė. Todėl kyla klausimas, kaip įmonei įvertinti savo kreditingumą dar prieš kreipiantis į kredito įstaigas?

Tyrimo objektas – įmonės kreditingumas.

Tyrimo tikslas – atlikti įmonės kreditingumo vertinimą.

Tyrimo metodai: mokslinės literatūros analizė, įmonės dokumentų ir dokumentų analizė, įmonės 2016–2018 m. finansinių ataskaitų duomenimis pagrįsta santykinų rodiklių analizė.

1. KREDITO RIZIKA

Mackevičius, Rutkauskas, Sūdžius (2008) teigia, jog „kreditas reiškia skolą ar paskolą, komercinių partnerių pasitikėjimą ir pinigų arba prekių skolinimą už palūkanas.“ Suteikiant kreditą, kreditorius skolindamas pinigus, daiktą ar į skolą suteikdamas paslaugą debitoriui prisiima labai didelę kredito riziką.

1 lentelė

Kredito rizikos sąvokos analizė

Autorius	Kredito rizikos apibrėžimas
Kancerevyčius G. (2006; p. 96.)	Rizika, kad kita sandorio šalis neįvykdys savo įsipareigojimo, kai ateis laikas, arba kada savo įsipareigojimo ji neįvykdys pilnai, ir dėl to bus prarasta dalis arba visas kreditas (investicija).
Buškevičiūtė A., Mačerinskienė I. (2009; p. 272.)	Pavojus neatgauti pagrindinių sumų ir procentinių pinigų.
Lietuvos bankas (2013)	Rizika, kad kita sandorio šalis neatsiskaitys už visą įsipareigojimo sumą suėjus atsiskaitymo terminui arba kada nors vėliau.
Kropas S., Čiapas L., Šidlauskas G., Vengraitis D. (2013; p. 281.)	Rizika, kada finansinė sutartis nebus vykdoma pagal pradines sutartas sąlygas.

Šaltinis: sudaryta autorės pagal lentelėje nurodytus autorius.

1 lentelėje pateiktos sąvokos atskleidžia, jog kredito rizika yra susijusi su įsipareigojimų nevykdymu, dėl kurių skolininkai patiria didelius nuostolius. Pati kredito rizika yra skirstoma į kelias grupes. Khatywa (2009) išskiria šiuos kredito rizikos tipus:

- 1) įsipareigojimų nevykdymo rizika – tai rizika, kad obligacijų emitentas arba paskolos skolininkas negrąžins dalies arba visos esamos skolos;
- 2) reitingo sumažinimo rizika – tai rizika, jog nacionalinius mastu pripažintos statistikos organizacijos tokios kaip Standard & Poor's“, „Moody's Investors“, „Fitch Ratings“ sumažins neišmokėtą skolininko reitingą. Sumažintas reitingas parodys žemesnį debitoriaus įsipareigojimų įvykdymą;
- 3) kredito paskirstymo rizika – tai rizika, jog dėl neįvykdytų skolos įsipareigojimų padidės palūkanos negrąžintiems skolininkams įsipareigojimams padengti.

Teka (2012) išskyrė šiuos kredito rizikos būdus (žr. M. A. Jubouri. 2018):

- 1) koncentracijos rizika – rizika, kad bet kokia konkreti pozicija ar pozicijų grupė gali patirti nuostolių, kurie turės įtakos bankinėms operacijoms;
- 2) virtuali kredito rizika – tai rizika susijusi su tuo, jog paskolą pasiėmęs debitorius, negalės jos grąžinti arba užtruks daugiau nei 90 dienų nuo skolos grąžinimo termino;
- 3) tarptautinė rizika – rizika, kuri atsiranda, kai šalis užšaldė užsienio valiutos mokėjimus arba neįvykdė savo įsipareigojimų.

Nors autorės išskiria skirtingas kredito rizikos rūšis, tačiau jos sutaria, jog viena iš didžiausių ir pavojingiausių kredito rizikos rūšių yra debitoriaus įsipareigojimų nevykdymas. Kreditoriai, siekdami išvengti kredito rizikos, prieš suteikdami paskolą atlieka įmonės kredito rizikos vertinimą

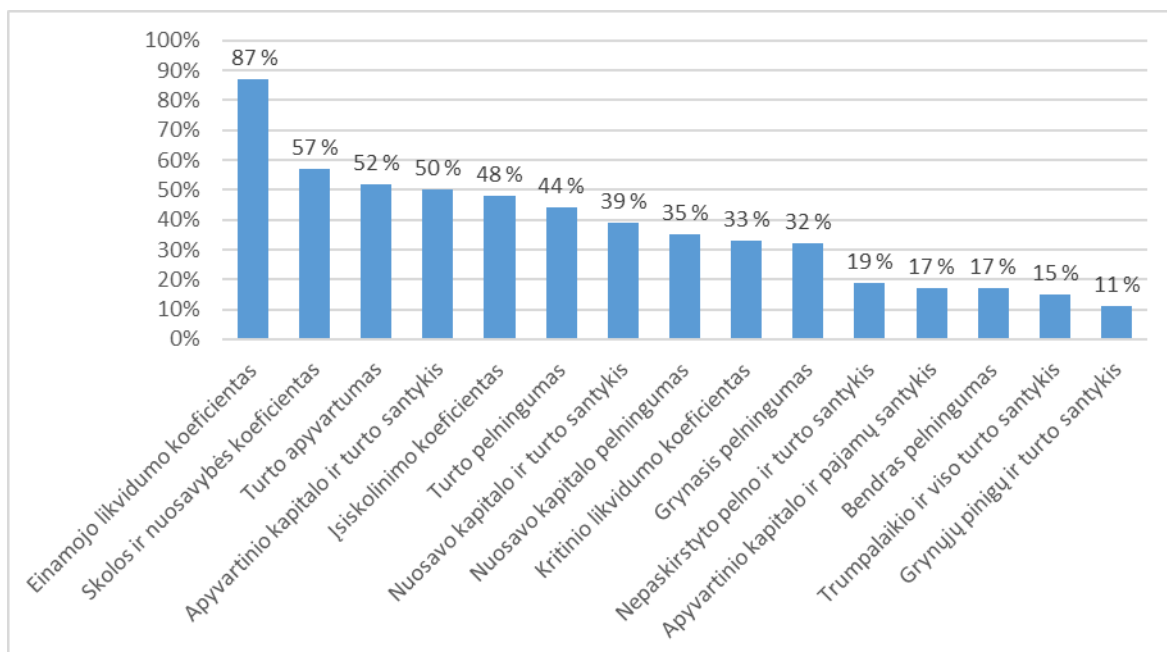
(Pečkauskaitė, Jurevičienė, 2017). Špicas ir Nekrošiūtė (2012) bei Pečkauskaitė ir Jurevičienė (2017) išskyrė tris kredito rizikos vertinimo grupes: kokybinę, kiekybinę ir mišrią, o Gorgijevska ir Gjorgieva-Trajkovska (2019) išskyrė tik dvi kredito rizikos vertinimo grupes: kokybinę ir kiekybinę.

Kokybinė analizė apima analizę susijusią su įmonės padėtimi rinkoje, su sektoriumi, kuriame įmonė dirba, su valdymu bei paskolos gavimo būdu. Kokybinė analizė atliekama (Gorgijevska ir Gjorgieva-Trajkovska, 2019) šiais aspektais:

- 1) skolininko nuosavybės struktūros peržiūrėjimu;
- 2) susipažinimu su įmonės istorija, siekiant geriau susipažinti su įmone bei atrasti jos verslumo galimybes;
- 3) sužinojimo, kokia veikla verčiasi įmonė, apibrėžiant visas sritis susijusias su galima rizika;
- 4) produkto, gamybos proceso ir techninės įrangos lygio analize (sužinant verslo veiklos objektą ar tai prekė, ar tai paslauga; išsiaiškinant, kokie gamybos pajėgumai yra didžiausi ir optimalūs, kokios yra kliūtys gamybos procese; patikrinant pagrindinį turtą ir jo nusidėvėjimą, lėšų išlaikymo išlaidas bei atsargų lygį, t.y. kiek laiko įmonė gali išgyventi nepirkdama naujo atsargų kiekio).

Taigi, kokybinis metodas, nors nėra laikomas objektyviu, padeda atskleisti skolininkės įmonės kredito istoriją, reputaciją, veiklą, gamybos procesus. Atliekant būtent kokybinę analizę kreditoriai, gali sužinoti esminius paskolos prašymo tikslus.

Tiek Aleknevičienė ir Jatkūnaitė (2005), tiek Pečkauskaitė ir Jurevičienė (2017) teigia, jog įmonės kreditingumą galima įvertinti remiantis ir santykinų rodiklių analize. Yra išskiriama daugybė santykinio rodiklių, tačiau visų rodiklių apskaičiavimas reikalauja papildomų laiko sąnaudų bei ne visi rodikliai yra tikslingi ir reikšmingi. Svarbiausia yra išsirinkti tuos rodiklius, kurie atskleistų įmonės kreditingumą (Aleknevičienė ir Jatkūnaitė, 2005). Jų kiekis turi būti optimalus, jeigu rodiklių bus per mažai, atsiras netikslumo rizika dėl duomenų trūkumo, o jeigu per daug – perteklinė informacija sutrukdytų tinkamai įvertinti kredito riziką (Pečkauskaitė ir Jurevičienė, 2017). Pečkauskaitė ir Jurevičienė (2017) aprašo mokslininkų atliktą tyrimą, kuriame mokslininkai, analizavę įmonių kredito rizikos vertinimą, išskyrė 15 finansinių rodiklių, kurie dažniausiai atsikartodavo moksliniuose darbuose (žiūrėti 1 pav.). Mokslininkų atliktas tyrimas parodė, kad darbuose, kuriuose vertinama kredito rizika, daugiausiai kartų buvo analizuojamas einamojo likvidumo koeficientas, virš 50 proc. buvo analizuojamas skolos ir nuosavybės koeficientas, turto apyvartumas, o mažiausiai grynujų pinigų ir turto santykis.



1 pav. Finansinių rodiklių naudojimo dažnis įmonių kredito rizikos vertinimo modeliuose

Šaltinis: sudaryta autorės pagal Peškauskaitė, D. ir Jurevičienė, D. (2017). Įmonių kredito rizikos vertinimo metodai investiciniam sprendimui priimti. *Mokslas: Lietuvos ateitis*. Vilnius, p. 223.

Kiekybinė analizė apima horizontaliąją, vertikaliąją santykinį rodiklių analizę ir bankroto tikimybės vertinimą.

Apibendrinant tai, kas buvo pasakyta, galima teigti, kad siekiant sumažinti kredito riziką yra išskiriami trys kredito rizikos vertinimo metodai. Tai kokybinis, kuris padeda atskleisti skolininkės įmonės kredito istoriją, reputaciją, veiklą, gamybos procesus. Kiekybinis, kuris analizuoja santykinius rodiklius. Ir mišrusis, kuris sujungia kokybinį ir kiekybinį metodą. Norint gauti visapusišką ir objektyvų kredito rizikos vertinimą, geriausiai rinktis – mišrųjį kredito rizikos vertinimo būdą.

2. ĮMONĖS KREDITINGUMO ANALIZĖ

Įmonė savo veiklą pradėjo 1996 m. lapkričio 8 d. Bendrovės teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė. Tai ribotos civilinės atsakomybės juridinis asmuo. Įmonę valdo du akcininkai, iš kurių vienas turi 90 proc. įmonės akcijų, o kitas – 10 proc. Šių akcininkų sutarimu yra paskirtas direktorius, kuris paskirsto ir prižiūri įmonės veiklą. Įmonės pagrindinė veikla – krovinių gabenimas po Lietuvą, Olandiją, Rusiją, Estiją, Latviją, Lenkiją, Suomiją. Po šias šalis bendrovė dažniausiai transportuoja skintas gėlės bei vazoninius augalus. Įmonės vizija – siekti, kad klientai, prireikus logistikos paslaugų, pirmiausia pasirinktų būtent šią įmonę. Įmonė taip pat siekia būti patikima, konkurencinga logistikos kompanija teikianti krovinių pergabenimo paslaugas Lietuvoje ir už jos ribų. Bendrovės misija – teikti efektyvias logistikos paslaugas, veiklą atliekant sąžiningai, tausojant aplinką bei naudojantis naujausiomis technologijomis. Krovinių pervežimo įmonei šiuo metu priklauso 27 automobiliai, iš kurių 3 yra išperkami arba nuomojami. Automobiliai yra viena iš pagrindinių priemonių reikalingų

vykdyti savo veiklą. Nuo jų būklės ir skaičiaus priklauso, kaip greitai ir efektyviai įmonė galės pristatyti krovinius. Siekiant išsiaiškinti ar krovinų pervežimo įmonė gali įsigyti naujų automobilių išperkamosios nuomos būdu, buvo atliktas įmonės kreditingumo vertinimas, remiantis Pečkauskaitės ir Jurevičienės (2017) aprašytu tyrimu. Iš jo buvo pasirinkti 6 dažniausiai naudojami kredito rizikai įvertinti santykiniai rodikliai bei remiantis Aleknevičiene ir Jatkūnaite (2005), papildomai pasirinkti debetinio ir kreditinio įsiskolinimo apyvartumo dienomis rodikliai.

2 lentelė

Krovinų pervežimo įmonės kreditingumo vertinimas

Rodikliai	Rodiklio reikšmė			Vertinimo lygis			Orientacinis vertinimo lygis					Šakos rodiklis 2018
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	Labai geras	Geras	Patenkinamas	Nepatenkinamas	Blogas	
Einamojo likvidumo koeficientas	0,86	1,05	1,13	Blogas	Nepatenkinamas	Nepatenkinamas	>2,0	>1,5	>1,2	<1,2	<1,0	1,30
Skolos ir nuosavybės koeficientas	357,00	465,00	128,00	Blogas	Blogas	Blogas	<30	<70	70	>70	100	–
Turto apyvartumas	1,02	1,07	1,13	Geras	Geras	Geras	>2,0>5,0	>1,0>3,0	1,0; 3,0	<1,0<3,0		1,50
Apyvartinio kapitalo ir turto santykis	-0,11	0,03	0,06	Blogas	Nepatenkinamas	Nepatenkinamas	Kuo didesnis tuo geriau					–
Įsiskolinimo koeficientas	78,00	82,00	56,00	Nepatenkinamas	Nepatenkinamas	Patenkinamas	<30	<50	<70	>70	>100	0,61
Nuosavo kapitalo pelningumas	7,10	-2,70	10,65	Nepatenkinamas	Blogas	Patenkinamas	>30	>20	>10	<10	<0	17,90
Debetinio įsiskolinimo apyvartumas dienomis	222,34	212,56	201,13	Blogas	Blogas	Blogas	<30	<45	<60	>60	>90	–
Kreditinio įsiskolinimo apyvartumas dienomis	294,21	271,27	264,92	Labai geras	Labai geras	Labai geras	>90	>60	<60	<45	<30	–

Visu analizuojamu laikotarpiu einamojo likvidumo koeficientas didėjo, tam įtakos turėjo trumpalaikio turto ir trumpalaikių įsipareigojimų mažėjimas. Šis koeficientas parodė, jog 2018 m. įmonės trumpalaikis turtas 1,13 kartų didesnis už trumpalaikius įsipareigojimus. Tačiau šis rodiklis žemesnis už 1,2 todėl yra vertinamas nepatenkinamai. Lyginat įmonės bendrojo trumpalaikio mokumo koeficientą su šakos bendrojo trumpalaikio mokumo koeficientu 2018 m. jis skyrėsi 0,17 koeficiento ir buvo vertinamas gerai. Skolos ir nuosavybės koeficientas visu analizuojamu laikotarpiu buvo labai aukštas ir vertinamas labai blogai. Tai parodo, jog bendrovė naudoja daug skolintų lėšų, o tai didina įmonės veiklos rizikingumą. Tačiau 2018 m. skolos ir nuosavybės koeficientas smarkiai sumažėjo, tam įtakos turėjo padidėjęs nuosavas kapitalas, dėl uždirbto didesnio pelno bei grąžintos skolos kredito įstaigoms, o tai parodo, kad įmonė siekia sumažinti savo rizikos lygį. 2018 m. šis koeficientas atskleidė, jog vienam nuosavo kapitalo eurui teko 1 euras ir 28 euro centai trumpalaikių ir ilgalaikių

skolų. Turto apyvartumas visu analizuojamu laikotarpiu didėjo, tam įtakos turėjo per visą laikotarpį didėjančios pardavimų pajamos. Šis rodiklis 2016–2018 m. buvo vertinamas gerai. 2018 turto apyvartumas parodė, jog įmonės kiekvienam turto eurui tenka 1 euras ir 13 euro centų pardavimo pajamų ir buvo vertinamas gerai. Lyginat įmonės viso turto apyvartumo rodiklį su šakos visu turto apyvartumo rodikliu 2018 m. jis skyrėsi 0,37 karto ir buvo vertinamas patenkinamai. Apyvartinio kapitalo ir turto santykis visu analizuojamu laikotarpiu augo, tam įtakos turėjo per visą laikotarpį mažėjantys trumpalaikiai įsipareigojimai. Tai parodė, kad įmonės trumpalaikio mokumo lygis auga bei tikimybė bendrovei bankrutuoti mažėja. Įsiskolinimo koeficientas per visą analizuojamą laikotarpį kito netolygiai, tam įtakos turėjo įsipareigojimų ir turto pokyčiai. 2018 m. šis koeficientas atskleidė, jog įmonė naudojo 56 proc. skolintų lėšų turtui įsigyti ir tai vertinamas patenkinamai. Lyginant bendrovės įsiskolinimo koeficientą su šakos įsiskolinimo koeficientu 2018 m. jis skyrėsi 0,05 koeficiento ir buvo vertinamas gerai. Nuosavo kapitalo pelningumas per visą analizuojamą laikotarpį kito netolygiai. 2017 m. pastebimas smarkus nuosavo kapitalo pelningumo rodiklio kritimas, nes tais metais nors ir didėjo įmonės pardavimo pajamos, tačiau pardavimų savikaina augo sparčiau ir įmonė finansinių metų pabaigoje patyrė nuostolius. 2018 m. vienam akcininkų į įmonę investuotam eurui tenka beveik 11 centų grynojo pelno. 2016 m. ir 2017 m. šis įmonės rodiklis neviršijo 10 proc., todėl buvo vertinamas nepatenkinamai. Tačiau 2018 m. nuosavo kapitalo pelningumo rodiklis viršijo 10 proc. ribą ir vertinamas patenkinamai. Lyginat įmonės nuosavo kapitalo pelningumo rodiklį su šakos nuosavo kapitalo pelningumo rodikliu 2018 m. jis skyrėsi 7,25 proc. ir buvo vertinamas nepatenkinamai. Debitorinio įsiskolinimo apyvartumas dienomis per visą analizuojamą laikotarpį mažėjo, nes didėjo bendrovės pardavimo pajamos. 2018 m. įmonė vidutiniškai pirkejų skolas atgauna per 201 dieną. Šis rodiklis nors ir mažėjo, tačiau visu analizuojamu laikotarpiu buvo per didelis, todėl buvo vertinamas blogai. Kreditinių įsiskolinimų apyvartumas dienomis per visą analizuojamą laikotarpį mažėjo, tam įtakos turėjo didėjanti pardavimų savikaina. 2018 m. šis rodiklis atskleidė, jog bendrovė vidutiniškai su savo tiekėjais atsiskaito per beveik 265 dienas. Nors šis rodiklis per visą analizuojamą laikotarpį mažėjo, tačiau jis visą laikotarpį buvo aukštesnis už 90 dienų ir buvo vertinamas labai gerai. Taigi, nors dauguma krovinių pervežimo įmonės išanalizuotų santykinų rodiklių buvo vertinami blogai ar nepatenkinamai (išskyrus turto apyvartumą), tačiau daugumos rodiklių reikšmės analizuojamu laikotarpiu gerėja (išskyrus skolos ir nuosavybės koeficientą). Tai parodo, jog įmonė gerina savo mokumo lygį, todėl galima teigti, jog krovinių pervežimo įmonė yra moki ir gali pasinaudojus išperkamąja nuoma įsigyti naujų transporto priemonių.

IŠVADOS

1. Didžiausia kredito rizika, kuri tenka skolininkui suteikus kreditą yra debitoriaus įsipareigojimų nevykdymas.

2. Vertinant kredito riziką yra išskiriami trys pagrindiniai būdai: kokybinis, kiekybinis ir mišrusis. Siekiant gauti visapusišką informaciją apie įmonės kreditingumą geriausiai rinktis mišru kredito rizikos vertinimo būdą, kuris apima tiek išorinę, tiek vidinę įmonės veiklos analizę.

3. Bendrovės einamojo likvidumo koeficientas, apyvartinio kapitalo ir turto santykis, įsiskolinimo koeficientas ir nuosavo kapitalo pelningumas analizuojamu laikotarpiu gerėjo. Turto apyvartumo ir kreditinio įsiskolinimo apyvartumo dienomis rodikliai analizuojamu laikotarpiu nekito, tačiau buvo vertinami gerai. Nepakito skolos ir nuosavybės koeficientas bei debetinio įsiskolinimo apyvartumas dienomis, šie rodikliai visu analizuojamu laikotarpiu buvo vertinami blogai. Vadinasi, įmonei reiktų pagerinti šiuos rodiklius. Skolos ir nuosavybės koeficientą būtų galima pagerinti, pagerinus debitorinio įsiskolinimo apyvartumą dienomis, nes debitoriams greičiau apmokėjus skolas, įmonė galėtų gautomis lėšomis sumažinti įsiskolinimus tiekėjams ir tada situacija pagerėtų. Patį debetinio įsiskolinimo apyvartumą dienomis būtų galima pagerinti skaičiuojant delspinigius laiku negrąžinantiems skolų pirkėjams arba pasinaudoti faktoringo paslaugomis taip pagreitinant pinigų srautus. Pagerinus šiuos rodiklius krovinių pervežimo įmonė įgytų dar didesnę kreditorių pasitikėjimą.

LOGISTICS COMPANY CREDIT ASSESSMENT

Gita Tamošauskaitė

Supervisor lect. Milda Kvekšienė

Klaipeda State University of Applied Sciences

SUMMARY

Research problem. Credit benefits and risks.

Research object – creditworthiness of the enterprise.

Research aim – carry out an assessment of the creditworthiness of the enterprise.

Research methods: scientific literature analysis, qualitative research of a freight company

Conclusion. Credit is a loan of money in exchange for interest. When entering into a credit transaction, it is important to assess credit risk on the basis of a mixed credit risk approach that examines the enterprise's external and internal activities. The company's short-term solvency ratios are assessed as good, but long-term solvency ratios, return on equity and daily turnover of debit debt should be improved. Advertising services can be used to achieve this objective. Advertising would help attract new customers, which would increase the company's profitability. Part of the profit earned could be used by the company to repay the liabilities. In order to improve the repayment of customers' debts, the

company could use factoring services.. After conducting a qualitative study of the cargo transportation company (2016–2018), it can be noticed that the company's solvency indicators are improving, so the company is solvent.

LITERATŪRA

1. Aleknevičienė, V. (2005). *Finansai ir kreditas*. Vilnius: *Enciklopedija*.
2. Aleknevičienė, V. ir Jatkūnaitė, D. (2005). Paskolos gavėjo kreditingumo įvertinimas. *Tiltai*. Nr. 3 (32), 11–20 p. ISSN 1392–3137\$. Prieiga per internetą: <https://etalpykla.lituanistikadb.lt/fedora/objects/LT-LDB-0001:J.04~2006~1367158415655/datastreams/DS.002.0.01.ARTIC/content>.
3. Buškevičiūtė A., Mačerinskienė I. (2009). *Finansų analizė*. Kaunas: *Technologija*.
4. Gorgijevska, A. ir Gjorgieva-Trajkovska, O. (2019). Qualitative and quantitative analysis of creditworthiness of the companies. *Journal of Economics*. Vol. 4, No 1, 18–26 p. ISSN 1857–9973. Prieiga per internetą: <http://eprints.ugd.edu.mk/22945/1/Qualitative%20and%20quantitative%20analysis%20of%20creditworthiness%20of%20companies.pdf>.
5. Herciu M. (2017). *Financing small businesses: from venture capital to crowdfunding*. Romunija, Lucian Blaga University of Sibiu.
6. Jubouri. M.A. (2018). The impact of Credit Risk Management of Financial Market Indicators. *Journal of Financial Risk Management* 7, 254–277. Prieiga per internetą: https://www.scirp.org/pdf/JFRM_2018092610271308.pdf?fbclid=IwAR2TC4_tjbwftOHBQAvh9rQyFxTE4V_L0mEbZD0CKrjTsHV27g-Cuwds6u8.
7. Kancerevyčius G. (2006). *Finansai ir investicijos*. Kaunas: *Smaltija*.
8. Khatywa T. (2009). *Mathematical Models of Credit Management and Credit Derivatives*. Prieiga per internetą: http://etd.uwc.ac.za/xmlui/bitstream/handle/11394/3529/Khatywa_MSC_2009.pdf?sequence=1&isAllowed=y.
9. Kropas. S., Čiapas, L., Šidlauskas, G., Vengraitis, D. (2013). *Banko finansų valdymas: krizės pamokos ir reguliavimo priemonių poveikis*. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla.
10. Lietuvos banko terminų žodynas prieiga per internetą: <http://www.rastija.lt/LBTB/Lietuvos-banko-termin%C5%B3-baz%C4%97/kreditas>.
11. Mackevičius V., Rutkauskas A.V., Sūdžius, V. (2008). *Verslo finansai: sistema, struktūra ir elementai*. Vilnius: *Technika*.
12. Mackevičius V., Rutkauskas A.V., Sūdžius V. (2009). *Verslo finansų principai ir praktika*. Vilnius: *Technika*.

13. Peškauskaitė, D. ir Jurevičienė, D. (2017). Įmonių kredito rizikos vertinimo metodai investiciniam sprendimui priimti. *Mokslas: Lietuvos ateitis*. T. 9, Nr. 2, 220–229 p. ISSN: 2029–2341 Prieiga per internetą: <https://etalpykla.lituanistikadb.lt/fedora/objects/LT-LDB-0001:J.04~2017~1515490144221/datastreams/DS.002.0.01.ARTIC/content>.
14. Špicas, R. ir Nekrošiūtė, G. (2012). Įmonių kredito rizikos vertinimo modelių taikymas Lietuvos kredito unijuose. *Ekonomika ir vadyba: aktualijos ir perspektyvos*. Nr. 4 (28), 120–132 p. ISSN 1648–9098\$Q.